Vlaams Parlement

827 (2020-2021) – Nr. 2
ingediend op 31 mei 2021 (2020-2021)

Amendementen

op het ontwerp van decreet

over het onderwijs XXXI

Documenten in het dossier:
827 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

verzendcode: OND

AMENDEMENT Nr. 1

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 92/1 (nieuw)

Een artikel 92/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"92/1. In hetzelfde decreet wordt een artikel 87ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

*"Art. 87ter. Aan scholen voor buitengewoon basisonderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel, in toepassing van de artikelen 172quinquies en 172quinquies/1, wordt voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toegekend in functie van het professionaliseren van ondersteuners. Voor het begrotingsjaar 2021 gaat het om 957.284 euro en voor het begrotingsjaar 2022 gaat het om 1.915.237 euro. De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering. De Vlaamse Regering legt daartoe het verdelingsmechanisme over de scholen, de toepassingsmodaliteiten en de modaliteiten met betrekking tot het lokaal sociaal overleg vast."."***.**

VERANTWOORDING

Het is belangrijk dat ondersteuners beschikken over voldoende expertise (handicapspecifiek, onderwijskundig, inclusie en coaching). In functie van hun professionalisering op die aspecten, bieden we ondersteuners in het schooljaar 2021-2022 mogelijkheden voor het opdoen van gerichte praktijkervaring in zowel het gewoon als het buitengewoon onderwijs en netoverschrijdend. Het streven is om een kwart van de ondersteuners de mogelijkheid te geven om een professionaliseringservaring op te doen. Met de beschikbare middelen komt dat er op neer dat één vte (voltijdequivalent) de vervanging kan doen voor ongeveer tien collega-ondersteuners die zich gedurende een drietal weken professionaliseren.

Daartoe ontvangen de scholen voor buitengewoon onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel en ondersteuners in dienst hebben, extra werkingsbudget in het begrotingsjaar 2021 en 2022. De personeelsleden worden aangesteld ten laste van het extra werkingsbudget.

De verdeling van dat extra werkingsbudget over de scholen voor buitengewoon onderwijs, de verdere modaliteiten en de geplogenheden voor lokaal sociaal overleg worden vastgelegd door de Vlaamse Regering.

Artikel 92/1 heeft uitwerking met ingang van 15 augustus 2021 om de uitbetaling van het werkingsbudget 2021 uiterlijk op 31 augustus 2021 mogelijk te maken.

■

AMENDEMENT Nr. 2

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 154/1 (nieuw)

Een artikel 154/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 154/1. Aan artikel 146 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 26 januari 2018, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. In afwijking van de termijnen, bepaald in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 3, eerste lid, gelden de volgende termijnen met betrekking tot een aanvraag tot gelijkwaardigheid van vervangende eindtermen voor de door het Vlaams Parlement goedgekeurde eindtermen van de tweede graad die een schoolbestuur geacht

wordt in het kader van de modernisering van het secundair onderwijs geleidelijk toe te passen vanaf 1 september 2021:

1° de indiening van de aanvraag gebeurt uiterlijk drie maanden na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde eindtermen van de tweede graad;

2° de Vlaamse Regering beslist uiterlijk vier maanden na indiening van de aanvraag;

*3° tijdens het schooljaar 2021-2022 wordt gedoogd dat de aanvrager nog met de oude eindtermen of, in voorkomend geval, de oude vervangende eindtermen werkt.".".***

VERANTWOORDING

Het decreet betreffende de vernieuwde eindtermen voor de tweede en derde graad van het secundair onderwijs werd in februari 2021 goedgekeurd in het Vlaams Parlement. Het decreet treedt in werking vanaf 1 september 2021 voor het eerste leerjaar van de tweede graad.

Er is een mogelijkheid voor schoolbesturen om een aanvraag te doen tot gelijkwaardigheid voor vervangende eindtermen. Artikel 146, §1, van de codex bepaalt dat een aanvraag tot gelijkwaardigheid uiterlijk op 1 september van het voorafgaande schooljaar moet worden ingediend. Aangezien over de eindtermen op dat moment nog niet was gestemd in het parlement, was dat niet mogelijk. Daarom wordt nu bepaald wat de termijn is waarbinnen schoolbesturen dergelijke aanvraag moeten doen voor het schooljaar 2021-2022. De termijn wordt bepaald op drie maanden, te rekenen vanaf de bekendmaking van het decreet in het Belgisch Staatsblad. Ook voor de beslissing van de Vlaamse Regering over die aanvraag is een afwijkende termijn bepaald. Die wordt vastgesteld op vier maanden, te rekenen vanaf de indiening van de aanvraag. Dat stemt overeen met de reguliere termijn, waarbij de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 december beslist over aanvragen die voor 1 september zijn ingediend.

Om aan de erkenningsvoorwaarden te voldoen, moeten deze scholen in het schooljaar 2021-2022 nog de mogelijkheid hebben om te werken met de oude eindtermen of de oude vervangende eindtermen.

Dit artikel treedt in werking op 1 september 2021.

■

AMENDEMENT Nr. 3

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 154/2 (nieuw)

Een artikel 154/2 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 154/2. In artikel 147/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 26 januari 2018, wordt aan paragraaf 2 een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

*"In afwijking van paragraaf 1, derde lid, mag in het schooljaar 2022-2023 een schoolbestuur leerplannen toepassen die, in voorkomend geval, aansluiten bij de door het Vlaams Parlement goedgekeurde vervangende eindtermen van de tweede graad, vermeld in artikel 146, §5, zonder dat die leerplannen door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd.".".***

VERANTWOORDING

Indien een aanvraag tot gelijkwaardigheid van vervangende eindtermen voor de tweede en derde graad secundair onderwijs wordt ingewilligd door de Vlaamse Regering, zal dat pas eind 2021 gebeuren. Daarna volgt nog een goedkeuringsdecreet binnen de zes maanden. De leerplannen die daarop aansluiten, kunnen qua timing onmogelijk door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd vóór de start van het schooljaar 2022-2023. Daarom wordt in een overgangsjaar 2022-2023 voorzien waarin

scholen weliswaar met leerplannen werken die op de nieuwe vervangende eindtermen zijn gebaseerd, maar zonder dat die leerplannen voorafgaand zijn goedgekeurd.

Dit artikel treedt in werking op 1 september 2021.

■

AMENDEMENT Nr. 4

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 154/3 (nieuw)

Een artikel 154/3 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 154/3. Aan artikel 39 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 23 maart 2018 en 5 april 2019, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

*"§6. Tijdens de eerste twee schooljaren van inwerkingtreding van bij decreet of besluit vastgelegde onderwijsdoelen, kan het niet of niet in voldoende mate bereiken of nastreven, naargelang van het geval, van die onderwijsdoelen niet leiden tot een advies als vermeld in paragraaf 5, eerste lid, 2°."."***.**

VERANTWOORDING

Onderwijsdoelen worden vastgelegd enerzijds door de overheid en anderzijds door de onderwijsverstrekkers. Wat de onderwijsdoelen vastgelegd door de overheid betreft zijn dat, naargelang van het onderwijsniveau, de vorm van onderwijs en het structuuronderdeel of groep van structuuronderdelen: eindtermen met inbegrip van eindtermen basisgeletterdheid, uitbreidingsdoelen Nederlands, specifieke eindtermen, ontwikkelingsdoelen, basiscompetenties, competenties gebaseerd op beroepskwalificaties en/of deelkwalificaties.

De implementatie van nieuwe onderwijsdoelen vereist voor de onderwijsverstrekkers in het algemeen en voor leraren en lerarenteams in het bijzonder, lokaal niet alleen een grondige voorbereiding, maar ook een mogelijkheid tot evaluatie, reflectie en bijsturing. Vandaar dat decretaal een tweejarige gedoogperiode wordt ingevoerd waarin de vaststelling bij doorlichting dat nieuwe onderwijsdoelen niet of onvoldoende worden bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval, niet kan leiden tot een ongunstig advies van de onderwijsinspectie na een doorlichting. Daarmee wordt een reeds bestaande praktijk van de onderwijsinspectie decretaal verankerd. De decretale verankering van deze gedoogperiode moet naar het onderwijsveld toe rechtszekerheid bieden in afwachting dat de uitvoering van de nieuwe onderwijsdoelen op kruissnelheid is gekomen.

Dit artikel treedt in werking op 1 september 2021.

■

AMENDEMENT Nr. 5

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 178/1 (nieuw)

Een artikel 178/1 invoegen, dat luidt als volgt:

*"Art. 178/1. In paragraaf 1 van artikel 314/1 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt de zinsnede "2019-2020 en 2020-2021", vervangen door de zinsnede "2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022"."***.**

VERANTWOORDING

Via artikel 314/1 tot en met 314/4 uit de Codex Secundair Onderwijs werd aan scholen voor buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, type 3, de mogelijkheid gegeven om lesuren over te dragen naar een instantie die ervaring heeft met het omgaan met de doelgroep leerlingen met ernstige gedrags- of emotionele stoornissen. Die mogelijkheid werd in 2013 tijdelijk opgestart om aan scholen de mogelijkheid te geven om expertise op te doen. Sindsdien wordt het project jaarlijks verlengd. Er is één school, Tander, die een beroep doet op die mogelijkheid. Met het voorliggende artikel wordt de mogelijkheid om een beperkt aantal lesuren om te zetten in middelen, nog een laatste schooljaar verlengd. Dat laat toe om de bestaande samenwerking binnen Tander nog één schooljaar voort te zetten. Binnen dit schooljaar dient de school in te zetten op een verduurzaming van de huidige samenwerking, buiten deze decretale afwijking.

Artikel 178/1 treedt in werking op 1 september 2021.

■

AMENDEMENT Nr. 6

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 178/2 (nieuw)

Een artikel 178/2 invoegen, dat luidt als volgt:

*"Art. 178/2. In artikel 314/4 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt het getal "2021" vervangen door het getal "2022"."***.**

VERANTWOORDING

Via artikel 314/1 tot en met 314/4 uit de Codex Secundair Onderwijs werd aan scholen voor buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, type 3, de mogelijkheid gegeven om lesuren over te dragen naar een instantie die ervaring heeft met het omgaan met de doelgroep leerlingen met ernstige gedrags- of emotionele stoornissen. Die mogelijkheid werd in 2013 tijdelijk opgestart om aan scholen de mogelijkheid te geven om expertise op te doen. Sindsdien wordt het project jaarlijks verlengd. Er is één school, Tander, die een beroep doet op die mogelijkheid. Met het voorliggende artikel wordt de mogelijkheid om een beperkt aantal lesuren om te zetten in middelen, nog een laatste schooljaar verlengd. Dat laat toe om de bestaande samenwerking binnen Tander nog één schooljaar voort te zetten. Binnen dit schooljaar dient de school in te zetten op een verduurzaming van de huidige samenwerking, buiten deze decretale afwijking.

Artikel 178/2 treedt in werking op 1 september 2021.

■

AMENDEMENT Nr. 7

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 184/1 (nieuw)

Een artikel 184/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 184/1. In dezelfde codex wordt een artikel 330/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 330/4. Aan scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel, in toepassing van artikel 314/8 en 314/9, wordt voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toegekend in functie van het professionaliseren van ondersteuners. Voor het begrotingsjaar 2021 gaat het om 475.716 euro en voor begrotingsjaar 2022 gaat het om 951.763 euro. De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-

*2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering. De Vlaamse Regering legt daartoe het verdelingsmechanisme over de scholen, de toepassingsmodaliteiten en de modaliteiten met betrekking tot het lokaal sociaal overleg vast.”.”***.**

VERANTWOORDING

Het is belangrijk dat ondersteuners beschikken over voldoende expertise (handicapspecifiek, onderwijskundig, inclusie en coaching). In functie van hun professionalisering op die aspecten, bieden we ondersteuners in het schooljaar 2021-2022 mogelijkheden voor het opdoen van gerichte praktijkervaring in zowel het gewoon als het buitengewoon onderwijs en netoverschrijdend. Het streven is om een kwart van de ondersteuners de mogelijkheid te geven om een professionaliseringservaring op te doen. Met de beschikbare middelen komt dat er op neer dat één vte (voltijdequivalent) de vervanging kan doen voor ongeveer tien collega-ondersteuners die zich gedurende een drietal weken professionaliseren.

Daartoe ontvangen de scholen voor buitengewoon onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel en ondersteuners in dienst hebben, extra werkingsbudget in het begrotingsjaar 2021 en 2022. De personeelsleden worden aangesteld ten laste van het extra werkingsbudget.

De verdeling van dat extra werkingsbudget over de scholen voor buitengewoon onderwijs, de verdere modaliteiten en de geplogenheden voor lokaal sociaal overleg worden vastgelegd door de Vlaamse Regering.

Artikel 184/1 heeft uitwerking met ingang van 15 augustus 2021 om de uitbetaling van het werkingsbudget 2021 uiterlijk op 31 augustus 2021 mogelijk te maken.

■

AMENDEMENT Nr. 8

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 188/1 (nieuw)

Een artikel 188/1 invoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 188/1. In artikel II.113, §4, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, vervangen bij het decreet van 4 mei 2018 en gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “van licentiaat of ingenieur, behaald voor het academiejaar 2004-2005, in afwijking van paragraaf 2” vervangen door de zinsnede “dat gelijkgeschakeld is met de graad van master, vermeld in artikel II.377 en in artikel II.378, paragraaf 1, tweede en derde lid, in afwijking van paragraaf 2 van dit artikel”;

*2° in het vierde lid worden tussen de zinsnede “bachelordiploma,” en de zinsnede “, behaald in een kunstopleiding” de woorden “of een diploma gelijkgeschakeld met de graad van master” ingevoegd.”***.**

VERANTWOORDING

In het academiejaar 2019-2020 gingen de hervormde lerarenopleidingen van start. Een van de nieuwe opleidingen is de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs zonder onderwijsvakken. Deze opleiding vervangt deels de specifieke lerarenopleiding die niet langer aangeboden wordt, en richt zich specifiek op studenten die al een bachelordiploma behaalden en in de materie van hun bachelordiploma willen gaan lesgeven.

Kandidaat-leraren die in het bezit zijn van een professioneel of academisch bachelordiploma kunnen starten in dit traject (zie artikel II.113, §4, van de Codex Hoger Onderwijs). Kandidaat-leraren met een

masterdiploma kunnen dus ook starten indien zij in hun opleidingstraject eerst de graad van bachelor behaalden. Zijinstromers met een diploma van licentiaat echter konden dit tot september 2020 niet. Deze groep heeft immers meestal geen bachelordiploma, maar wel een kandidatuursdiploma, en de jure is dat kandidatuursdiploma niet gelijkgeschakeld met de graad van bachelor (artikel II. 377, Codex Hoger Onderwijs). Dezelfde problematiek geldt voor burgerlijk en industrieel ingenieurs die vóór de bama-hervorming hun diploma behaalden (bama: bachelor-master). Zij kregen op die manier niet dezelfde keuzeopties als recenter afgestudeerden.

Om deze groep wel dezelfde keuzeopties te geven, werd met het decreet van 3 juli 2020 over het onderwijs XXX een zin toegevoegd aan artikel II.113, §4, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs:

"Tot en met het academiejaar 2022-2023 kan ook een student die beschikt over een diploma van licentiaat of ingenieur, behaald voor het academiejaar 2004-2005, in afwijking van paragraaf 2, een diploma van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen zonder de vermelding van onderwijsvakken."

Deze zin geeft evenwel niet alle potentiële kandidaat-leraren met een diploma van licentiaat of ingenieur toegang tot de verkorte educatieve bacheloropleiding zonder onderwijsvakken. De invoering van de bama-structuur is immers gradueel gebeurd. In het academiejaar 2004-2005 zijn de bachelor- en masteropleidingen van start gegaan, maar ook na dat academiejaar werden nog licentiaatsdiploma's en diploma's van ingenieur uitgereikt.

Daarnaast zijn er nog andere diploma's gelijkgesteld aan de graad van master, die niet gevat zijn in de huidige formulering. Apothekers, artsen, tandartsen, dierenartsen en meesters in de kunsten bijvoorbeeld kunnen, volgens de huidige regelgeving, geen educatieve bacheloropleiding volgen zonder vermelding van onderwijsvakken. Kandidaat-leraren die hun diploma behaalden na de bama-hervorming, kunnen dat wel. Het huidige artikel zorgt dus nog steeds voor een ongelijkheid.

Met dit artikel willen we het mogelijk maken dat alle diploma's die gelijkgeschakeld werden met de graad van master, kunnen starten in een verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs zonder onderwijsvakken. Op die manier krijgt deze groep studenten dezelfde rechten als recenter afgestudeerden.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2020, met terugwerkende kracht. Dit is de meest aangewezen en volledige manier om de ongelijkheid die er bestaat sinds 1 september 2020, weg te werken.

■